

Geçenlerde yürümeyen işlerden dolayı sıkıntıda olduğum bir gün aklıma geldi: Bir kaza olsa, ambulans bekliyor olsam ve beş dakika sonra öleceğimi düşünsem, neye pişman olurum? İşlerin bitmediğine mi pişman olurum? Tosunumla zaman geçiremediğime mi pişman olurum? Falanca mevki, filanca unvana sahip olamadığıma mı pişman olurum? Ne olur?

Her an ölecekmiş gibi yaşamının mümkün olduğuna inanmıyorum. Bilhassa kafamın tamamını yazmakta olduğum programa, çalışmakta olduğum projeye ayırmak zorundaysam, her an, her dakika bunu düşünemem. Ancak bazı zamanlar, işlerin üzerime üzerime geldiği ve hiçbir işin yürümediğini düşündüğüm zamanlar film o noktada kesilse, ne olacağını düşünmek iyi oluyor. Ölüm düşüncesi doğru yerde kullanıldığında rahatlatıcı olabilir.

Rahatlatıcı olan şu: Yüz sene sonra, bunu yazan da, okuyan da yeryüzünden çekildiğinde bugün ne yaptığımızın, kiminle dost, kiminle düşman olduğumuzun, kimin doğru, kimin eğri olduğunun bir anlamı kalmayacak. Kendimi devamlı sorgulamaya gerek yok. Ölüm yaşadıklarına verilecek değere bir üst sınır getiriyor, iyisine de, kötüsüne de. Kendini insanlardan çok farklı, onların fevkinde de, çok aşağıda, herkesin aşağısında da görmeye gerek yok. Hepimiz kör topal yolun sonuna kadar yürüyoruz, orada vazifemiz bitiyor. Daha ötesinden sorumlu değiliz. Her şeyi çözecekmiş, dünyayı kurtaracakmış gibi yapmaya, kendini olmadığın, olamayacağın bir takım kılıklara sokmaya gerek yok. Olduğun gibi ol.

İnsan nefeslerinin sonlu olduğunu düşündüğünde hiçbir iş yapamazmış gibi geliyorsa, hayır, benim için böyle değil. *Buna değer* dediğim işler yapmaya gayret ediyorum. Her işini son işin gibi yapmaya çalışınca, önemlileri önemsizlerden ayırmak kolaylaşıyor ve insan önemli olana daha dikkat ederek ve daha büyük bir teslimiyetle sarılıyor.

Neye pişman olurum sorusuna *oğlumla daha fazla zaman geçirmedişime ve aklımda kalan ve başkasının söyleyeceğine ihtimal vermediğim şeyleri söylemediğime* diye cevap verdim. Bunların dışındaki işleri de hala yapıyorum ama birinci vazifem gibi değil. 20 aylık bir oğlanı akşamları masal yerine Roma tarihi veya peygamber kıssaları anlatarak uyutmak, diğer bütün vazifelerden daha önemli şu sıra.